

SINTEZA II
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la Proiectului Acordului de Asociere RM-UE la Programul Uniunii Europene piața unică și
la argumentarea inițierii negocierilor și aprobării semnării acestuia

Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Finanțelor <i>(Demers nr. 14/3-09/188 din 03.05.2023)</i>	<p>Cu referire la <i>proiectul de decret al Președintelui Republicii Moldova</i>, cu titlu redacțional:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în ambele texte (<i>limba română și limba rusă</i>), denumirea actului din clauza de adoptare se va ajusta potrivit exigențelor art.42 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, și anume: „Legea nr.595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova” și se va completa cu sursa de publicare a legii, după cum urmează: „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.24-26, art.137)”. - în preambul, în ambele redacții, se va completa cu referința la art.8' alin. (3) din Legea nr.595/1999, ținând cont că setul înaintat spre avizare și proiectul de decret vizează nemijlocit aprobarea semnării Acordului prenotat. - asigurarea consecvenței în utilizarea unei singuri versiuni a denumirii Acordului, pe parcursul întregului set remis spre avizare, inclusiv în proiectul decretului. - oportunitatea menținerii textului art.3 se va consulta cu Ministerul Justiției, or acesta nu asigură concordanța cu obiectul proiectului decretului „<i>inițierea negocierilor și aprobarea semnării</i>”. 	<p>Se acceptă. Modificările redacționale au fost operate.</p>
	<p>În contextul proiectului Acordului se consideră necesar pe tot parcursul textului, în redacția română/engleză, cuvântul „Moldova” de a fi substituit cu sintagma „Republica Moldova”/„Republic of Moldova”.</p>	<p>Se acceptă. Modificările redacționale au fost operate.</p>
	<p>Totodată, se reiterează poziția referitor la excluderea referinței privind taxa indicată pentru anii 2021 și 2022 din paragraful 2, din Anexa I, capitolul I Calculul contribuției financiare a Republicii Moldova, din moment ce Acordul se va semna în anul 2023, iar taxa de participare nu este supusă ajustărilor sau corecțiilor retroactive. Mai mult ca atât, potrivit Acordului, pentru primul an de punere în aplicare a acestuia, Comisia lansează o singură cerere de fonduri, în termen de 60 zile de la data la care prezentul Acord începe să producă efecte juridice. De asemenea, se va exclude și referința la coeficientul pentru anul 2021 și 2022.</p>	<p>Nu se acceptă. Ofertele de aplicare la program sunt deschise din 2021, în acest sens RM poate aplica la un program în derulare din anul 2021 sau 2022, etc. Contribuția pentru 2021 este simbolică (94 + 1063 EUR), iar cu referință la anul 2022, chiar dacă Acordul abia urmează a fi semnat în 2023, persoanele juridice pot deja beneficia de linia bugetară, scrisoarea de interes expedită în anul 2022 fiind</p>

		<p>suficientă pentru a considera RM țară negociatoare.</p> <p>Totodată, participarea la program va asigura continuitatea activității cu programele anterioare: Programul pentru Competitivitatea Întreprinderilor și al Întreprinderilor Mici și Mijlocii 2014 – 2020 - COSME, beneficiarii căruia sunt Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului și Camera de Comerț și Industrie.</p> <p>În cazul în care entitățile moldovenești au aplicat cu succes la apeluri în cadrul pilonului pentru IMM-uri în 2022, acestea se află acum pe o listă de rezervă, așteptând ca acordul să intre în vigoare și să primească subvențiile, care pot fi semnate doar până în septembrie 2023.</p> <p>Prin urmare, singura modalitate prin care IMM-urile moldovenești pot beneficia de aceste fonduri în cadrul programului de lucru 2022 este ca acordul să fie în vigoare înainte de septembrie 2023.</p> <p>În principiu, toate cererile de propuneri de granturi vor fi deschise participării țărilor asociate (inclusiv a țărilor în care negocierile sunt în curs de desfășurare), cu excepția cazului în care există o excepție justificată în mod corespunzător, care ar fi prevăzută în programul de lucru. Acordurile/contractele de subvenționare pot fi semnate numai după ratificarea Acordului de asociere. Cererile de oferte vor fi deschise țărilor asociate ori de câte ori este posibil.</p>
	<p>Referitor la perceperea unei plăți, conform prevederilor capitolul I al Anexei I la Acordul prenotat (redacția în română), în sumă de „[șase douăsprezecimi]” din contribuția Republicii Moldova pentru fiecare cerere de fonduri se necesită o claritate aferentă scopului percepării plății date, atât</p>	<p>Se acceptă. Textul acordului în limba română a fost redactat.</p>

	<p>timp cât Republica Moldova deja achită o contribuție. Or, se atestă o neconcordanță între prevederile legale reflectate în versiunea română a Acordului versus versiunea în engleză.</p> <p>Suplimentar, cu referire la Sinteza obiecțiilor și propunerilor înaintate, ținând cont de prevederile HG 442/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, se consideră oportună a fi utilizată în argumentarea autorului proiectului, "acceptarea" sau "neacceptarea" comentariilor înaintate, contrar mențiunii "Se ia act".</p> <p>Totodată, se reiterează propunerea expusă anterior referitor la specificarea în Anexa 2, a autorității/autorităților competente din Republica Moldova care urmează să asigure colaborarea cu Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă. Precizarea respectivă va permite evitarea ulterioarelor confuzii la nivel național privind instituțiile responsabile de implementarea actului în cauză.</p> <p>Adițional, considerăm a fi reiterat faptul că riscurile bugetar-fiscale ce urmează a fi asumate de către Republica Moldova conform prevederilor Art. 3 din anexa nr. 2 aferente mecanismului de recuperare a creanțelor și executare silită nu pot fi cuantificate la moment, acestea fiind în strânsă corelare cu implementarea ulterioară conformă a proiectelor finanțate de către program pe teritoriul Republicii Moldova.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Nu este obligatoriu ca autoritatea desemnată să fie specificată în acord, deoarece aceasta poate fi comunicată Comisiei într-o etapă ulterioară de către Guvernul Republicii Moldova. De asemenea, menționăm că participarea Republicii Moldova la programul respectiv va fi monitorizată în permanență pe bază de parteneriat care implică Comisia și Republica Moldova.</p> <p>Se acceptă. Proiectul Acordului de Asociere a fost supus expertizării anticorupție. Riscurile bugetar-fiscale ce urmează a fi asumate vor fi monitorizate pe parcursul implementării programului, în conformitate cu prevederile legale.</p>
<p>Ministerul Justiției (Demers nr. 08/4092 din 17.05.2023)</p>	<p>Ministerul Justiției a examinat setul de acte aferent inițierii negocierilor și aprobării semnării Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul Uniunii Europene privind piața unică (în continuare-Acord) și în limita competențelor funcționale, reiterează poziția sa instituțională expusă în avizul nr.08/10660 din 12.12.2022.</p> <p>Suplimentar, referitor la argumentarea necesității, cuvântul „reziliere” se va înlocui cu „denunțare”, întru utilizarea termenilor specifici tratatelor internaționale (a se vedea secțiunea dedicată aspectului temporar; secțiunea D. Aspectul procedural al semnării/încheierii). Aceeași obiecție este valabilă și pentru proiectul Acordului (a se vedea art.5 alin.(6) și (7) din Acord).</p>	<p>Se acceptă parțial. Modificările au fost operate.</p>
<p>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (Demers nr. DI/1/391 – 5119 din 5 mai 2023)</p>	<p>Urmare examinării proiectului de Acord, având în vedere conținutul obiectului și scopul acestuia și întru evitarea unor discrepante și interpretări privind părțile între care se încheie Acordul și nivelul acestuia, se consideră oportun ca sintagma din preambulul Acordului „The Republic of Moldova să fie substituită cu sintagma „The Government of the Republic of Moldova (hereinafter referred to as „Republic of Moldova”), on behalf of Republic of Moldova”.</p>	<p>Se acceptă. Întru evitarea unor discrepante și interpretări privind părțile între care se încheie Acordul și nivelul acestuia sintagma din preambulul acordului a fost redactată corespunzător.</p>

	<p>Inclusiv, se va corecta în întreg setul de materiale denumirea Acordului în limba română după următoarea redacție: Acordul între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul Uniunii Europene privind piață unică. Respectiv, către etapa promovării Acordului spre inițierea negocierilor și aprobarea semnării, setul de materiale va conține textul în limba română și engleză, și anume alternatul Republicii Moldova.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Întrucât, în formula curentă, prevederile art. 5 prevăd aplicarea simultană a Acordului în mod retroactiv din 1 ianuarie 2021 și aplicarea provizorie a acestuia din data notificării reciproce – aplicări cu termene ambigue și care contravin una celeilalte. Respectiv, acestea urmează a fi stipulate în mod expres în vederea excluderii oricărei confuzii, și descrise/diferențiate în Argumentarea necesității, în paragraful Aspectului temporal.</p> <p>În același context, se menționează faptul că, conform legislației naționale, pentru Republica Moldova tratatele pot fi aplicate cu titlu provizoriu din data semnării acestuia, fără a fi necesară îndeplinirea unor proceduri interne pentru aceasta. În cazul în care UE pentru aplicarea provizorie a tratatului are specificate proceduri, respectivul aspect urmează a fi consultat din perspectiva utilității păstrării prevederii de notificare reciprocă despre finalizarea procedurilor interne necesare în acest scop.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Nu există nicio contradicție între art. 5 alineatul (2) și articolul 5 alineatul (3): Art. 5(2) se referă la retroactivitatea acordului (programul a început în 2021), în timp ce art. 5(3) se referă la o posibilă aplicare provizorie înainte ca acordul să intre în vigoare în urma ratificării.</p> <p>În conformitate cu Art.16 (1) din Legea 595/1999 privind tratatele internaționale se menționează că în conformitate cu normele și principiile dreptului internațional, tratatul internațional sau o parte a acestuia se poate aplica în mod provizoriu, până la intrarea în vigoare.</p> <p>Aplicarea provizorie va începe urmare a notificărilor părților despre îndeplinirea procedurilor interne necesare aplicării provizorii a tratatului. Acest fapt se înscrie în limitele prevederilor pct. 131 di regulamentul aprobat prin HG NR. 442/2015.</p> <p>Concomitent în anul 2022 Camera de Comerț și Industrie în parteneriat cu alte instituții din țara și de peste hotare a aplicat la 2 proiecte în cadrul Programului UE: Single Market Programme (SMP), fiind</p>

		<p>inclusă în lista de așteptare până la finalizarea procedurilor de inițiere a negocierilor și aprobare a semnării acordului de asociere dintre RM-UE privind participarea RM la Programul piața unică.</p>
	<p>Dat fiind faptul că Anexa II a Acordului stipulează conlucrarea Comisiei Europene, Curții de Conturi Europene și a Oficiului European de Luptă Anti-Fraudă cu autoritățile RM în procesul de monitorizare, evaluare și raportare a părții financiare a Programului, urmează a fi completat Aspectul instituțional și organizatoric din documentul Argumentării 2 necesității inițierii negocierilor și aprobării semnării Acordului, prin descrierea succintă a respectivei colaborări interinstituționale.</p>	<p>Se acceptă. Descrierea succintă a colaborării interinstituționale este expusă în nota de argumentare. Autoritățile competente desemnate va fi notificate, în termeni rezonabili, cu privire la obiectul, scopul și temeiul juridic al verificărilor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi asistență.</p>
	<p>Totodată, se consideră necesară obținerea avizului Procuraturii Generale și a Centrului Național Anticorupție potrivit domeniului de competență al acestor instituții și conform pct. 36 al Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015.</p>	<p>Avizele au fost obținute în cadrul primei avizări și au fost incluse în sinteza I. Aceștia au comunicat lipsa de obiecții și propuneri.</p> <p>Totodată, potrivit prevederilor art.28 alin. (2) lit. f) din Legea integrității nr. 82/2017, „tratatele internaționale, actelor de acordare a deplinelor puteri și de exprimare a consimțământului Republicii Moldova de a fi legată prin tratat internațional” sunt exceptate de la efectuarea expertizei anticorupție.</p>
	<p>De asemenea, la Aspectul financiar din Argumentare necesită a fi indicat bugetul programului, numărul de tranșe ce alcătuiesc contribuția financiară a RM, cuantumul acesteia, perioada de timp până la care urmează să fie achitată, modalitatea de calcul a contribuției operaționale și alte aspecte financiare.</p>	<p>Se acceptă. Nota de argumentare a fost completată cu detalii privind bugetul programului și numărul de tranșe ce alcătuiesc contribuția financiară a RM.</p>
	<p>În ceea ce ține de conținutul proiectului Decretului Președintelui, care stipulează atât inițierea negocierilor, cât și aprobarea semnării, conform art. 81 al. 3 din Legea 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, se menționează faptul că acest procedeu este aplicabil în caz de urgență a semnării tratatului și doar dacă există motive întemeiate și siguranță că proiectul tratatului propus spre semnare nu va conține diferențe de fond față de proiectul inițial al tratatului.</p>	<p>Se acceptă. Conform art. 81 al. 3 din Legea 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, se intenționează semnarea tratatului internațional într-o singură decizie</p>

	<p>În lipsa acestor condiții, MDED va adapta setul de materiale doar procedurii de inițiere a negocierilor, cu excluderea art. 2 privind aprobarea semnării Acordului.</p>	<p>cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării. proiectul tratatului propus spre semnare nu conține diferențe de fond față de proiectul inițial al tratatului. Întârzierea în procesul de negociere ar putea exclude RM de la anumite finanțări din cadrul Programului.</p> <p>Programul SMP 2021-2027 reprezintă continuarea Programului COSME 2014-2020 la care RM a fost parte și oferă continuitate a diverselor acțiuni anterioare începute în cadrul Programului COSME, cum ar fi cele în cadrul Rețelei privind întreprinderile europene, Erasmus pentru tineri întreprinzători, cele din domeniul turismului etc.</p> <p>Totodată, urgentarea semnării a acordului este evidentă în contextul Planului Național de acțiuni privind realizarea criteriilor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană și privind implementarea Acordului de Asociere RM-UE pentru anii 2023-2027 precum și a proiectului Planului de Acțiuni Prioritare pentru anii 2023-2024 (PAP) în vederea implementării angajamentelor RM din cadrul DCFTA.</p>
<p>Cancelaria de Stat (Demers Nr. 25-78-4571 din 28.04.2023)</p>	<p>Totodată, este de menționat faptul că, în conformitate cu art. 7 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și pct. 33 din Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, organul responsabil pentru încheierea tratatului internațional asigură avizarea proiectului cu ministerele și autoritățile administrative centrale atribuțiile cărora țin de obiectul tratatului, care vor fi direct sau indirect implicate în implementarea acestuia sau sunt competente în a se expune asupra subiectelor vizate în proiect.</p> <p>În acest context, reținem că, prin prisma pct. 7 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 657/2009, avizarea proiectului respectiv excede competențele funcționale ale Cancelariei de Stat.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Setul de documente a fost transmis spre avizare și informare Cancelariei de Stat în contextul Planului Național de acțiuni privind realizarea criteriilor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană și privind implementarea Acordului de Asociere RM-UE pentru anii 2023-2027, precum și a proiectului Planului de Acțiuni Prioritare pentru anii 2023-2024 (PAP) în</p>

		vederea implementării angajamentelor RM în cadrul DCFTA
Parlamentul Republicii Moldova, Comisia pentru politică externă și integrare europeană <i>(Demers CPE-04 nr. 150 din 26.04.2023)</i>	CPEIE se pronunță în favoarea inițierii negocierilor și semnării acestuia.	

Secretar de stat

Digitally signed by Arpintin Veronica
Date: 2023.09.13 15:05:04 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Veronica ARPINTIN